

མར་ཁེ་སི།

«ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་དཔྱད་»
ཀྱི་སྒྲུང་གཞི་དང་འགོ་བརྗོད།

ཨ་ཁོ་གསལ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

མར་ཁེ་སི།

«ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱེད་རིག་པའི་མཐའ་དབྱེད»
ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་དང་འགོ་བརྗོད།

ཨ་ཁི་གསུང་པེ་ལྷན་ཁང་།

本书根据中共中央马克思、恩格斯、列宁、斯大林著作编译局翻译的、人民出版社1971年4月出版的汉文版本翻译出版。

དེབ་འདི་ནི་ཁྱང་ཁྱང་དབྱང་གི་མར་ཁེ་དང་། ཨན་གེ་སི། ལེ་ཏིན། སི་ཏ་ལིན་
བཅས་ཀྱི་གསུང་ཚམ་སྒྲིག་སྒྲུར་ཁང་གིས་བསྐྱར་བ་དང་། མི་དམངས་དཔེ་སྐྱར་ཁང་གིས་ 1971
ལོའི་ཟླ་ 4 པར་བར་དྲ་བསྐྱར་པའི་ཆུ་ཡིག་པར་གཞི་གཞིར་བཟུང་ཉེ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན།

མར་ཁེ་སི།

《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་དབྱེད་》

‘ ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་དང་འགོ་བརྗོད།

*

ཁྱང་དབྱང་མར་ལའི་གསུང་ཚམ་དང་མཐོ་ཙེ་ཏུང་གི་གསུང་ཚམ་

མི་རིགས་ཡིག་སྐྱར་ཅུས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱར་ཁང་གིས་བསྐྱར་བ།

1980 ལོའི་ཟླ་ 4 པར་བར་གཞི་ 1 པེ་བསྐྱགས་བ།

1980 ལོའི་ཟླ་ 4 པར་ཤེ་ཙེན་ལ་པར་ཐོངས་ 1 པེ་བརྒྱབ་བ།

དྲུག་པེ་སྐྱར་ཟུར་ 1 ཟུར་ 6

马 克 思

《政治经济学批判》序言、导言

(藏 文)

中央马列著作毛泽东著作

民族语文翻译局翻译

民族出版社出版 民族书店发行

民族印刷厂印刷

开本：850×1168毫米1/32 印张：2 7/8

1980年4月第1版

1980年4月北京第1次印刷

印数：1—500册 定价：0.16元

书号：M 1049(3)211

འཇམ་ལྗིང་ཡངས་ཀྱི་འབྱོར་མེད་པ་ནམས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཤིག

དཀར་ཆག

《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་དབྱེད》ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི། (1)

《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་དབྱེད》ཀྱི་འགྲོ་བརྒྱུད་(1857 ལོ་

ནས་ 1858 ལོའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ལག་བྲིས་མ་ཟིན་ལས་གནད་

བཤུས་བྱས་པ)། (9)

I. མོན་ཆུད་དང་། འཇད་སྤྱད། བཞོ་བཤམ། བཟེ་ལེན་(འགྲོ་ལྷན་)བཅས་ཀྱི་སྐོར། ... (9)

1. མོན་ཆུད་ཀྱི་སྐོར། (9)

2. མོན་ཆུད་དེ་དང་བཞོ་བཤམ་གྱི་བར་དང་། བཟེ་ལེན་ཀྱི་བར། འཇད་སྤྱད་ཀྱི་
བར་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་བཏང་པའི་སྐོར། (19)

(a) [མོན་ཆུད་དང་འཇད་སྤྱད་ཀྱི་སྐོར།] (21)

(b) [མོན་ཆུད་དང་བཞོ་བཤམ་སྐོར།] (29)

(c) མཐའ་མར། བཟེ་ལེན་དང་འགྲོ་ལྷན་གྱི་སྐོར། (36)

3. ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐབས་ཤེས་སྐོར། (38)

4. མོན་ཆུད། མོན་ཆུད་རྒྱ་ཆས་དང་། མོན་ཆུད་འབྲེལ་བ། མོན་ཆུད་
འབྲེལ་བ་དང་འགྲོ་ལྷན་འབྲེལ་བ། ལྷན་ཁབ་ནམ་བ་དང་འདྲ་ཤིང་
ནམ་བ་དེ་གཉིས་དང་མོན་ཆུད་འབྲེལ་བ་དང་འགྲོ་ལྷན་འབྲེལ་བ་
དེ་གཉིས་པར་གྱི་འབྲེལ་བ། ཁྱིམ་གྱི་འབྲེལ་བ། ཁྱིམ་ཆང་གི་
འབྲེལ་བ། (54)

ཟུར་བཞོད། ལྷན་ཁབ་ཀྱི་སྐོར། ཁར་མར་ཁེ་སྤོང་《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་

མཐའ་དབྱེད》 (60)

དང་པོ། (60)

གཉིས་པ། (67)

མཆན་འབྲེལ། (78)

《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་

དཔྱད》' གྱི་སྒྲིང་གཞི།

ངས་འབྱོར་ལྷན་གྲུལ་རིག་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་གསལ་གསལ་གྱི་གྲི་རིམ་ལྟར་བྱེད་གི་ཡོད། མ་ཅུ་དང་། ལ་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས། མཉམ་པའི་དཔལ་ཅོལ་བཅས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཚོང་ལས། འཇམ་སྲིང་ཚོང་རྒྱ་བཅས་ཤིང་། རྟན་ཆན་ལྷ་མ་གསལ་པོ་དེའི་ནང་། ངས་དེར་རབས་གྱི་འབྱོར་ལྷན་གྲུལ་རིག་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ནང་ས་སྤྱོད་པའི་གྲུལ་རིམ་ཆན་པོ་གསལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཆ་བའི་ཆ་ལྟན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་མིན་གྱི་རྟན་ཆན་གསལ་པོ་པན་ཆན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱུང་བ་ཞིག་ཤིང་། དེབ་དང་པོར་མ་ཅུ་རྒྱུ་པར་བཤད་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ལེ་ཆན་དང་པོ་ནི་གསལ་གསལ་གྱི་ལེའུ་ལྟེ། (1)ཚོང་ཚོག་དང་། (2)དབུལ་ལོར་རམ་སྐབས་བདེའི་འགྲུ་རྒྱུག (3)སྤྱིར་བཏང་གི་མ་ཅུ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཤིང་། ལེའུ་སྐུ་མ་དེ་གཉིས་ལས་དེབ་ནང་གསལ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱད་བའི་ནང་དོན་བྱུང་བ་ཤིང་། ངའི་མདུན་སར་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་ནི་བརྒྱད་བའི་བྱེད་པའི་ཆེད་ཅོལ་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ནི་ལན་ཆན་བར་དུས་ཡུན་ཉ་ཅང་རིང་པོ་ཕྱིན་པའི་དུས་སྐབས་ཁ་གསལ་སྤྱོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ལུལ་ནི་དཔར་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ཀྱིས་གནད་དོན་རྣམས་གསལ་པོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་ལྟར་དེ་དག་གོ་རིམ་ལྷན་པའི་ལེགས་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཡིན་ནི། གནས་བབ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བལྟ་དགོས།

ངས་མིན་ཀྱིས་བཀོད་བྱུང་བའི་སྤྱིའི་འགོ་བརྒྱད་གཅིག 2 མ་སྤེལ་བར་ཉར་བ་ཡིན། དེའི་

ཕྱི་མཆན་ནི་ཞིབ་བྱ་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲིག་གནང་དུས། ངའི་སེམས་ལ་ར་སྤྱད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
སྒྲིམ་ཆོག་དེ་སྤྱོད་ལ་བཤད་པ་དེ་ནི་གང་ལྟར་གནད་པ་ཡོང་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། གཤམ་སྤྱད་
སྒྲིག་པ་པོ་ཚོ་དངོས་གནས་ངའི་རྩིས་ལྷན་འབྲེལ་འདྲ་ཡོད་ན། སེམས་ཐག་གཅང་མར་
བཅད་དེ་བྱེ་བྲག་པ་ནས་སྤྱིར་བཏང་པར་འཕར་བྱུང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གི་པེད་པས་མ་པའི་
ཁྱེན་གྱིས་པེད། རོན་ཀྱང་འདྲིར་ང་རང་གིས་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་
པའི་བྱ་རིམ་རྣམས་མདོ་ཅམ་བཤད་ན་འོས་བབ་ཆེ་བ་ཡོད་སྟེ་མ་གི་འདུག

ངས་སྤྱད་ས་པའི་ཆད་ལས་ནི་མ་གཞི་བཅའ་ཁྲིམས་ཡིན། རོན་ཀྱང་ངས་དེ་ཉིད་མཆན་
ཉིད་རིག་པ་དང་པོ་རྒྱུ་གི་འཕྲོ་ལ་བཞག་ཏེ་གཞོགས་འདེགས་གི་སྒྲིབ་ཆན་ཅམ་བྱས་ནས་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན། 1842 ལོ་ནས་ 1843 ལོའི་བར། ངས་《ལའེ་དབྱིན་ཆགས་པར》³
ཀྱི་ཙམ་སྒྲིག་མཁན་གཙོ་པོ་བྱས་ནས་དངོས་པའི་ཁེ་ཕན་ཟེར་བའི་ཐད་ལ་བསམ་འཆར་འདོན་
དགོས་པའི་དགའ་གནད་དེ་ཐེངས་དང་པོར་བྲག་བྱུང་། གཤམ་གིང་གྱི་འཕྲོག་དང་ས་གཞིས་
དབྱེ་ཞིབ་སྐར་ལ་ལའེ་དབྱིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དབྱི་རྒྱུ་ལོ་ལྟོས་ཆོགས་གིས་བྱས་པའི་ལྟོས་བསྐར་དང་།
སྐབས་དེའི་ལའེ་དབྱིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁྱི་བྱུང་འགྲོ་འཛིན་སྐྱོ་ཞབས་རྒྱུང་.5 ལེར་གྱིས་མཐོང་མེར་
གྱི་ཞིང་པའི་གནས་ཚུལ་སྐར་ལ་《ལའེ་དབྱིན་ཆགས་པར》དང་བྱས་པའི་གཞུང་ཚུགས་གི་ཙན་
ཟེང་། མཐར་རང་དབང་ཆོང་ལས་སྐར་དང་སྐྱོ་ཞབས་རྒྱུང་སྒྲིབ་སྐར་གྱི་ཙན་པ་བཅས་ནི།
ངས་དཔལ་འབྱོར་གི་གནད་དོན་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐལ་མར་བྱུར་པའི་ཐོག་མའི་སྐལ་ཁྱེན་
དེ་རེད། ⁴ རྒྱགས་གཞན་ཞིག་ནས། “མདུན་སྤྱོད་”གི་རི་འདུན་བཟང་པོ་དེ་དངོས་ཡོད་གི་
ཡོན་ཆད་ལས་ཆེས་ཆེར་རྒྱལ་བའི་སྐབས་སུ། 《ལའེ་དབྱིན་ཆགས་པར》ཐོག་ནས་མཆན་ཉིད་
རིག་པའི་ཆོས་མདོག་བྲན་ཅམ་ལྟེན་པའི་རྒྱ་རན་སྡིའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་དང་བྱང་ཁྲན་རིང་
ལུགས་གི་བྲག་ཆ་འཁོར་བ་དེ་ཐོས་རྒྱུ་འདུག དོན་གྱི་ཅི་མོ་ཅམ་ལས་བཤད་མེད་པའི་གཏམ་
བརྗོད་དེ་དག་ལ་སྐར་ངས་དོ་རྟོག་གི་རྣམ་འབྱུར་སྟོན་སྤྱད་ཅུང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
《ཡའོ་ཀེ་སི་པོ་ཡི་སྤྱི་འཛིན་ཆགས་པར》⁵ དང་ཙན་པ་ཐེངས་གཤིག་རྒྱག་སྐབས་ངས་དེ་སྤྱོད་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱ་རན་སྡིའི་བསམ་པའི་སྐབས་རྒྱན་གྱི་ནང་དོན་
དེ་ཉིད་ལ་བབ་ཅལ་གྱིས་གདོང་འཛིག་བྱས་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ད་དུང་བྱུང་མེད་ཅེས་ཟེལ་མེད་

ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་ས་པ་ཡིན། ང་རང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གར་སྐྱེགས་ནས་དཔེ་ཁར་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་བདེ་བ་
 ཡོང་ཆེད། ངས་《ལའི་དབྱིན་ཆགས་པར་》འབྲེམས་སྒྲིལ་བྱེད་མཁའ་ཚོས་ཆགས་པར་གྱི་སྦྱོད་
 ཚུལ་ཅུང་འཆས་པར་བསྐྱར་ན་ཆགས་པར་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱེད་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་སྒྲིག་ཆད་དེ་ཕྱིར་
 འཐོན་བྱེད་བྱུང་གི་རེད་པས་མས་པའི་སྒྲོང་བསམ་དེ་བོད་སྦྱོད་བྱེད་ཉིད་ཏུ་ཅང་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་
 ང་རང་ཡིད་ལྷན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དོགས་གནད་སེལ་ཆེད། ངས་ཁྱིས་པའི་རྩ་
 དང་པོ་ནི་དེ་ཀེར་གྱི་སྤྱིམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པར་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟར་པའི་དབྱེ་
 ཞིབ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། རྩ་མ་དེའི་འགོ་བརྒྱུད་ནི་ 1844 ལོར་པ་ལིར་དཔར་ཏུ་བསྐྱར་པའི་
 《རང་མན་དང་སྤྱོད་རན་མའི་ལོ་རིམ་གསལ་བའི་མེ་མོང་》⁶ཞེས་པའི་ཐོག་ཏུ་སྒྲིལ་ཡོད། ངས་
 ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པར། སྤྱིམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་
 ཏག་ཏག་བྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར། དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་
 ལ། མའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྒྱུར་བཏང་གི་འབྲེལ་ཚུལ་ཟེར་བར་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱུང་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་མེ། དེ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ནི་དངོས་པོའི་འཆ་བའི་འབྲེལ་
 བར་བྱལ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དངོས་པོའི་འཆ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་གི་སྒྱི་བསྐྱེམས་ནི་“ཁྱིས་
 དམངས་ཀྱི་སྒྱི་ཚོགས”རེད་ཅེས་དེ་ཀེར་གྱིས་དུས་རབས་བཙུང་བའི་དབྱིན་ཇི་པ་དང་སྤྱོད་
 རན་མེ་པའི་སྒྲོན་དཔེར་གཞིགས་ནས་བཤད་ཅིང་། ཁྱིས་དམངས་ཀྱི་སྒྱི་ཚོགས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་
 བྱེད་རྒྱར་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ནང་ནས་འདྲི་ལན་འཆོལ་དགོས། ངས་པ་ལིར་ཆབ་
 སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་འགོ་བཙུགས་གིང་། རྩེ་ལྷ་སྐྱེ་ཞབས་ཅི་ཅུའོ་
 ཡིས་ང་ཕྱིར་སྦྱོད་རྒྱའི་བཀའ་མཐུ་པའི་སྒྱེན་གྱིས་ཕུལ་ཕུལ་མེར་ཏུ་གནས་སྤོང་། དེ་གར་ལྷ་
 མཐུན་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན། ང་ལ་ཐོབ་པ་དང་འབྲེལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ངའི་ཞིབ་འཇུག་
 གི་ལས་ཀར་མཆུབ་ཁྱིད་བྱེད་རྒྱར་སྦྱོད་པའི་སྒྱིའི་འབྲས་བྱ་དེ་མདོར་བསྐྱེམས་ནས་གསལ་ལ་……
 གསལ་པོར་བཤད་ཆོག་པར། “མི་རྣམས་རང་ཉིད་འཆ་བ་སྒྲེལ་མའི་སྒྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་
 ཏུ་ངེས་ཅན་ཡིན་ཞིང་ཐོག་ཐོག་མཐུ་མེད་ལ་ཁོ་ཆའི་འདྲ་སྦྱར་རག་མི་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་
 ཟེ། ཁོ་ཆའི་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཏུགས་ཀྱི་འབྲེལ་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་དང་མཐུན་པའི་ཐོན་
 སྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་གི་ཡོད། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་གི་སྒྱི་བསྐྱེམས་དེ་ལས་

གྱུ་ཚྭ་གསུམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐུག་གཞི་འབྲུག་གི་ཡོད། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་བཅའ་ཁྲིམས་
 དང་ཆབ་སྲིད་ཚུད་པའི་སྤྲོད་གི་བཀོད་པ་གནས་ཡོད་པར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་གྱུ་
 ཚྭ་གསུམ་གྱི་འདུ་ཤིས་འཛིན་སྤངས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་མང་གཞི་རེད།
 དངོས་པོའི་འཆོ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་སྤངས་ཀྱིས་གྱུ་ཚྭ་གསུམ་གྱི་འཆོ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཆོ་
 བ། སེམས་ཀྱི་འཆོ་བ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་སྤེལ་པོར་ཆོད་འཛིན་བྱེད་གི་ཡོད། མི་རྒྱལས་ཀྱི་
 འདུ་ཤིས་ཀྱིས་མི་རྒྱལས་ཀྱི་གནས་པ་ཐག་གཅོད་གི་མེད་པར། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་མི་རྒྱལས་ཀྱི་
 གྱུ་ཚྭ་གསུམ་གྱི་གནས་པ་དེས་མི་རྒྱལས་ཀྱི་འདུ་ཤིས་ཐག་གཅོད་གི་ཡོད་གསེས། གྱུ་ཚྭ་གསུམ་གྱི་
 དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྩམ་ཁྱུགས་དེ་འཕེལ་བྱས་སྟེ་ནས་དུས་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་སྐྱེལ་སྤྲོས་དུས།
 དེ་དག་གིས་སྤར་ནས་བཟུང་འབྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་མའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འབེལ་བའམ་སྐྱ་...
 རྩར་འབེལ་བ་(དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་འབེལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཚྭ་ཅི་མ་ཞིག་རེད)དེ་...
 དང་འགལ་བར་འབྱུར་གི་རེད། དེས་ན་འབེལ་བ་དེ་དག་ཐོན་སྐྱེད་རྩམ་ཁྱུགས་འཕེལ་བའི་
 རྩམ་པ་ཞིག་ནས་ཐོན་སྐྱེད་རྩམ་ཁྱུགས་ཀྱི་འཆིང་སྒྲུག་ཅིག་དུ་འབྱུར་གི་རེད། དེ་སྐབས་སྤྱི་ལོ་
 ཚྭ་གསུམ་གསར་བཞེ་བྱེད་པའི་དུས་རབས་གར་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་འབྱོར་མང་གཞིར་འབྱུར་
 བ་བྱུང་བ་དང་སྐྱུགས་ནས་གཞི་བྱ་གིན་དུ་ཆེ་བའི་སྤྲོད་གི་བཀོད་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱང་དལ་...
 བེལ་ཁི་ཡོང་མ་ངེས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱུར་བཅས་ཡོད་གི་ཡོད་ཅིང་། སྐྱུར་བཅས་དེ་དག་ལ་རྟོག་
 ཞིབ་བྱེད་སྐབས། དུས་དང་རྩམ་པ་ཀྱན་དུ་གསལ་གསལ་གྱི་དོན་གཉིས་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ངེས་
 པར་དུ་འབྱེད་དགོས་པར། གཅིག་ནི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆ་ལྡན་ཐད་ལ་བྱུང་བའི་
 དངོས་པོས་མཚན་བྱུང་བ་དང་། རང་བྱུང་ཆན་རིག་གི་ཞིབ་ཆགས་ཉན་ཉིག་རང་བཞིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གསལ་པོར་རྟོན་བྱུང་བའི་སྐྱུར་བཅས་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཅིག་ཤིས་ནི་མི་རྒྱལས་ཀྱིས་
 འགལ་བ་དེ་རྟོགས་པར་བརྟེན་ས་དང་དེ་སེལ་ཐབས་གང་བྱུང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་།
 ཆབ་སྲིད། ཚོས་ལུགས། སྐྱུ་རྩལ་ལམ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྩམ་པ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་ནས་
 བཤད་ན། འདུ་ཤིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྩམ་པ་དེ་རེད། ང་ཚོས་མི་ཞིག་ལ་དར་ག་གཅོད་
 སྐབས་ཁོས་རང་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་ལྟ་སྤངས་ཁྱེ་ཡོད་གཞི་འཛིན་ས་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད།
 དེ་བཞིན་ང་ཚོས་སྐྱུར་བཅས་ཀྱི་དུས་རབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་དར་ག་གཅོད་སྐབས་དེའི་འདུ་...

མེས་ཇི་ཡིན་གཞི་འཛིན་ས་བྱས་ན་འང་འགྲིག་གི་མ་རེད། དེ་ལས་ཐོག་མེ། འདྲ་མེས་དེ་
 དེས་པར་དྲ་དངོས་པོའི་འཆོ་བའི་འགལ་བའི་ནང་དང་། གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ཐོན་ཕྱིན་རྒྱས་ཀྱི་གས་
 དང་ཐོན་ཕྱིན་འབྲེལ་བའི་པར་གྱི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འགལ་བའི་ནང་ནས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་དགོས།
 གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ནམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་གོང་མུམ་ཆོད་ཀྱི་ཐོན་
 ཕྱིན་རྒྱས་ཀྱི་གས་ཡོད་ཆོད་འདོན་ཐོལ་མ་བྱས་གོང་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ཅ་མེད་དྲ་གཏན་ནས་
 འཁྲོ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་གསར་ཞིང་དེ་བས་ཆད་མཐོ་བའི་ཐོན་ཕྱིན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ནི། དེ་ཉིད་གནས་སའི་དངོས་པོའི་མཐུན་ཀྱིན་ནམས་གྱི་ཆོག་ས་ཉིད་པའི་མངལ་དྲ་མ་སྲིན་
 གོང་ལ་གཏན་ནས་ཐོན་མི་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་མིའི་རིགས་ཀྱིས་ཐུ་བྱ་བར་གསུམ་དྲ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པའི་ལས་འགན་ཁོ་ན་འདོན་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལས་
 འགན་དེ་ཉིད་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐུན་ཀྱིན་འཛམས་ཡོད་པའམ་མ་མཐར་ཡང་……
 འཛམ་བཞིན་པའི་བརྒྱད་རིམ་ཁོ་ནའི་ནང་དྲ་ལས་འགན་ཞེས་པ་གཞི་ནས་ཐོན་སྲིད་པ་དེ་རྟོག་
 ཞིབ་ཐུ་ཞིང་ཞིབ་པ་ཞིག་བྱས་ན་མཐོང་ཐུབ་པས་རེད། ཐུབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཅ་ནས་བཤད་ན།
 ཞེ་གི་ཡང་དང་། གནའ་རབས། བཀས་བོད་རྒྱུད་འཛིན། དེར་རབས་ཀྱི་འཕྱར་ལྡན་
 གལ་རིམ་བཅས་སོ་སོའི་ཐོན་ཕྱིན་ཐུང་ཐུང་ས་ནི་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་དཔལ་འཕྱར་ནམ་པ་རིམ་འབྲེལ་
 བྱང་བའི་དུས་རབས་ཁ་ཤིས་ཐུ་བཅིས་ཆོག་གི་རེད། འཕྱར་ལྡན་གལ་རིམ་གྱི་ཐོན་ཕྱིན་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་དེ་ནི་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ཐོན་ཕྱིན་བརྒྱད་རིམ་ནང་གི་འབྲན་ཚོལ་གྱི་ནམ་པ་མཐོང་མ་དེ་…
 རེད། འདིར་བཤད་པའི་འབྲན་ཚོལ་ཞེས་པ་ནི་མི་སོ་སོའི་པར་གྱི་འབྲན་ཚོལ་ལ་ཟེར་བ་ས་
 ཡིན་པར། མི་སོ་སོའི་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཅ་ཀྱིན་ལས་བྱང་བའི་འབྲན་ཚོལ་ལ་ཟེར་བ་
 རེད། འན་ཀྱང་འཕྱར་ལྡན་གལ་རིམ་གྱི་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་མངལ་ནང་དྲ་འབྲེལ་བྱས་འཁྲོ་བའི་ཐོན་
 ཕྱིན་རྒྱས་ཀྱི་གས་དེས་དུས་མཆང་ས་སུ་འབྲན་ཚོལ་དེ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཅ་ཀྱིན་……
 ཡང་གསར་དྲ་རྒྱ་ནི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཐུབས། མིའི་རིགས་ཀྱི་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་མིག་
 ཐོག་ཁོ་རྒྱས་མ་བྱུང་གོང་གི་དུས་རབས་དེ་གྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ནམ་པ་དེ་ནས་མཆུག་རྒྱགས་པ་རེད།
 ཐུ་འི་ཏེ་འི་ཞེ་ཞེན་གེ་མས་དཔལ་འཕྱར་རིག་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ལ་མཐོང་དཔྱད་…
 བྱས་པའི་ལྟན་ཕྱིན་ཀྱི་མེས་རབ་ལྡན་པའི་ཅ་གནད་དེ་(རྒྱུ་མན་དང་ཐུ་རན་མིའི་ལུ་རིམ་……

གསལ་པའི་མ་ཁང་། ཐོག་དུ་ཐུལ་པའི་རྒྱུ་ལྟ། ངས་ཁོང་དང་འབྲེན་ཟམ་མ་ཆད་པར་ཡིག་
 ཐོག་ནས་བསམ་འཆར་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཅིང་། ཁོང་གིས་ལམ་གཞན་ཞིག་ནས་(ཁོང་གི་
 རྩམ་དབྱིན་རི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟོ་བ་བྲལ་རིམ་གྱི་གནས་ཚུལ)འཁྲུག་པར་བརྟུ་དགོས་པ་ལ་...
 རྟེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་རྟེན་འདུག 1845 ལོའི་དབྱིད་ཀར་ཁོང་ཡང་ཕུའུ་
 ཕུའུ་མེར་དུ་བཞུགས་སྐབས། དེད་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ལྷ་སྟངས་དང་ཆར་མན་གྱི་མཆན་ཉིད་
 རིག་པའི་བསམ་སྒྲིའི་མ་ལག་གི་ལྷ་སྟངས་པར་བྱི་འགལ་བ་དེ་མཉམ་དུ་བཅུན་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་...
 ཐག་བཅད་པ་ཡིན། རྟན་དངོས་ཐོག་ང་ཚོའི་དེ་ལྟའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་དད་མས་ལ་གཅོང་
 བཞེར་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། བསམ་འདུན་དེ་ཉི་ཤེར་རྒྱུ་མཆན་ཉིད་རིག་པར་དགག་པ་
 རྒྱག་པའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བྲལ་བ་རེད། ཐར་ཤོག་བརྒྱད་བཅོས་མར་བཞོད་པའི་མ་ཟིན་ཉི་
 དེབ་མཐུག་པོ་གཉིས་ལྷ་ས་ནས་མེ་མི་ཐེ་ལྷ་ལི་ཡའི་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ལ་བརྒྱལ་ཡོད་ཅིང་།
 རྒྱུ་ལྟ་ང་ཚོར་བདེ་མོ་འཕྲོར་གསལ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་ལྟར་པའི་ལྷན་གྱིས་དཔར་དུ་རྒྱན་ཐུབ་
 གི་མི་འདུག་ཟེར། ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ལྟལ་གཙོ་བོ་རྟེན་སྟེན་གནད་དོན་རྣམས་...
 གསལ་པོར་གཤིས་བྲལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་བརྒྱབས་པས་ན། ང་ཚོས་མ་ཟིན་དེ་བྱི་པའི་སྐོས་དགག་
 བ་རྒྱག་རྒྱར་འཛོག་འདོད་ཡོད། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་ཕྱགས་འབྲེ་མན་གྱི་ཐད་ནས་ཁྱི་དམངས་
 ལ་ང་ཚོའི་ལྷ་སྟངས་བཞད་པའི་རྩམ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ནས། ངས་ང་དང་ཡིན་ཀེ་མི་མཉམ་དུ་
 བཅམས་པའི་(ཤུང་ཁན་ཏང་གི་བརྒྱལ་གཏམ)ཞེས་པ་དང་ང་རང་གིས་ཐུལ་པའི་(རང་མས་...
 ཉི་ཚང་སྐར་གྱི་གཏམ་བཤད) 10 ཅས་པ་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་མིང་བཤད་ཅམ་བྱེད་གི་ཡིན། ང་
 ཚོའི་ལྷ་སྟངས་ནང་ནས་རག་ལས་མའི་དོན་ལྷིང་ལྷན་པའི་རྫོང་ཚུལ་ནི། 1847 ལོར་དཔར་དུ་
 བརྒྱན་པའི་ཕུའུ་ཕུའུ་རྒྱུ་ལྟ་ལོ་རྒྱལ་བྱེད་ཆེད་དུ་བྲིས་པའི་ངའི་རྩམ་(མཆན་ཉིད་རིག་པ་...
 དཔལ་ཞིང་མངས་པ) 11 ཞེས་པ་དེའི་ནང་ཅོད་སྐྱོང་གི་རང་བཞིན་ཅམ་ཡིན་རུང་ཆད་རིག་...
 དང་མཐུན་པའི་གསལ་བཤད་ཐེངས་དང་པོར་བྱས་ཡོད། ངས་ཆར་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་བྲིས་པའི་
 (སྐོས་པའི་ངལ་རྩལ) 12 སྐར་གྱི་དེབ་དེའི་ནང་། ངས་ཕུའུ་ཕུའུ་མེར་གྱི་ཆར་མན་བཟོ་བའི་
 མཐུན་ཆོགས་13 ཐོག་གནད་དོན་དེའི་ཐད་བཤད་པའི་གཏམ་བཤད་རྣམས་བརྒྱུས་ཡོད། སྐོས་པ་
 གཉིས་པའི་གསར་བརྒྱུ་ལངས་པ་དང་དེའི་ལྷན་གྱིས་ང་རང་ལྟ་བུ་ནས་པི་ལི་ལྷ་ལས་བྲལ་མི་

འགྲོ་ཀ་མེད་བྱང་བས་དེབ་དེ་དཔར་མཆམས་འཛོག་དགོས་བྱུང་།

1848 ལོ་དང་ 1849 ལོར་《ལའི་དབྱིན་ཆགས་པར་གསར་བ》¹⁴ དཔར་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་དེ་མཇུག་དེའི་རྗེས་སུ་དུས་འགྱུར་འགྲུབ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས། ངའི་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ཀ་དེ་བར་མཆམས་ཆད་པ་རེད། 1850 ལོར་ང་རང་ལུན་རྟོན་དུ་སྐབས་རྗེས་གཞི་ནས་ལས་ཀ་དེ་བསྐྱར་དུ་བྱེད་སྐབ་བ་བྱུང་། དབྱིན་ཇིའི་དངོས་རྒྱུ་ལྟ་འཛམས་བཤམས་སྟོན་ཁང་དུ་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐད་ཀྱི་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་རིགས་འཕྲོ་ཆེན་ཞིག་སྤྱད་གསོག་བྱས་འདུག་པ་དང་། ལུན་རྟོན་ནི་འབྱོར་ལུན་གྲལ་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་བདེའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ། མཐའ་མར། ཅ་ལི་རྩུ་ཉི་ཡ་དང་ཨ་སི་ཁྱི་ཡར་གཤེར་གྱི་གཏོར་ཁ་རྟེན་པ་དང་སྐྱགས་ནས་འབྱོར་ལུན་གྲལ་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ཉེ་ལམ་འཕེལ་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ལ་སྐབས་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བཅས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་གིས་ངས་ཡང་བསྐྱར་འགོ་ནས་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱད་ནས་དཔུང་གཞིའི་ཡིག་ཆ་གསར་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཞིབ་འཇུག་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་ནི་བརྗོད་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏན་ནས་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་ཆད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མི་བྱེད་རང་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པས། དེའི་ཐད་དུས་ཚད་གང་འཆམ་ཞིག་མང་ཅམ་མ་སྤྱད་རང་སྤྱད་རེད། འོན་ཀྱང་ངས་བཞོལ་སྤྱོད་བྱས་ཚོག་པའི་དུས་ཚད་དེ་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཆད་བཀག་དམ་པོར་ཡོང་གཞི་ནི། འཛམ་བུ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཁོ་ཁོ་དགོས་གཏུག་དེ་རེད། ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་ངས་མཆམས་མ་ཆད་པར་དབྱིན་ཇི་དང་ཨ་སི་ཁྱི་ཡར་ཆགས་པར་ཡང་དང་པོའི་གས་《ཉིུ་ཡའི་ཉིན་དེའི་བྱེད་སྐྱེད་ཆགས་པར་》¹⁵ གྱི་དོན་དུ་རྩོམ་ཡིག་བྲིས་དང་འབྲི་སྐྱས་ཡིན་པའི་(ཆགས་པར་གྱི་གསར་འགྱུར་དངོས་འབྲི་བྱུ་དེ་ང་ལ་མཚན་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རེད) དབང་གིས་ངའི་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ཀར་ཁྲོག་མེད་དུ་བར་ཆད་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་འདུག འོན་ཀྱང་དབྱིན་ཇི་དང་སྐྱམས་ཆེན་པོའི་དཔལ་འབྱོར་དོན་ལྟོན་མཛན་གསལ་དོད་པར་དཔུང་གཏམ་བརྗོད་པའི་ཆེད་རྩོམ་དེས་ངས་བསྐྱར་བའི་རྩོམ་ཡིག་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཉ་ཅང་མང་བ་ཞིག་གིན་ཡོད་སྟབས། ངས་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆན་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིབ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཆ་ལྷན་ཡོད་

ཕྱལ་པ་ཞིག་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ལུང་།

གོང་དུ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་
རིམ་མདོར་བསྟུན་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་དམིགས་ལྷལ་ནི་ངའི་ལྟ་ཚུལ་དེར་མི་རྣམས་ཀྱིས་
དབྱེད་གཏམ་གང་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་ནའང་འདྲ། དེ་དབང་སྦྱར་བྲལ་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་མེས་མཆེ་
བའི་ཚུགས་འཇི་ལྟ་སྒྲིབ་དང་ཁྱེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དེ་ནི་
ངས་ཁྱེ་མང་པོའི་རིང་ལ་གཡོ་སྒྲུབ་མེད་པར་ཞིབ་དབྱེད་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཞིག་ཡིན་ རྟན་ར་
སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་ཁྱོ་ནའི་རྟན་དུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཆན་རིག་གི་འཇུག་སྒྲིབ་སར་ནི་དབྱལ་བའི་
འཇུག་སྒྲིབ་ས་དང་འདྲ་བར། དེས་པར་དུ་སྒྲུབ་བྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདྲན་དགོས་པ་འདུག

“འདི་ལྟ་སྒྲིབ་ཉི་ཐམས་ཅད་གཙང་མེལ་བྱེད་དགོས།

འདི་ལྟ་སྦྱར་མའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཡན་ཅམ་གྱིས་ཁྱང་ཡན་པ་མེད་དོ”།^①

ཁར་མར་ཁེ་ལིས

1859 ལོའི་ཟླ་ 1 པོར་ལུན་རྟན་དུ།

1859 ལོར་པོ་ཡིན་དུ་བར་དུ་བསྟན་
བའི་མར་ཁེ་ལིས་《ཆབ་སྲིད་དཔལ་
འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་དབྱེད་》ཅེས་
བའི་དེབ་དེར་འཁོད་མེད་པ།

མ་ཡིག་ནི་རར་ཡིག་ཡིན་པ།
རྒྱ་ཡིག་ནི་《མར་ཁེ་ལིས་དང་ཞན་གེ་
ལིས་གསུང་འབྲས་》རར་ཡིག་གི་དཔར་
གཞིའི་བཙ་པོ་13 པ་གཞིར་བསྒྲུབ་
ནས་བསྟར་པ།

① རྟན་ཉིང་གི་《ལྟ་གཞུང་》ཞེས་པ་ལས། ——རྒྱ་ཡིག་དུ་སྦྱར་མཁན་གྱི་མཆན།

《ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་མཐའ་

དཔྱད》ཀྱི་འགོ་བརྗེད་

(1857 ལོ་ནས་ 1858 ལོའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་ལག་ལ෡ན་གྱི་སྐུ་མ་ཐེན་

ལས་གནད་བཟུལ་བྱས་པ) 16

1. ཐོན་སྐྱེད་དང་། འཛད་སྤྱད་། བཞོ་བཤམ་།

བརྗེ་ལེན་(འགོ་ཁྱུག) བཅས་ཀྱི་སྐོར་།

1. ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སྐོར་།

(a) མདུན་མར་ཡོད་པའི་བརྟག་བྱ་དང་པ་ནི་དངོས་པའི་རྩན་སྐྱེད་ཡིན།

སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པའི་མི་རྒྱུད་པ་དང་། —དེའི་རྣམས་ཀྱིས་མི་

རྒྱུད་པ་དེ་ཚོས་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་རྩ་བོ་ངས་ཅན་དེ་ལྟར་པའི་ཐོན་སྐྱེད་དེ་འགོ་འཇུགས་...

ས་མ་ཡིན་རང་ཡིན་རེད། མི་སྤྱི་དང་མི་ཅ་མུ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་འཇུགས་ས་བྱས་པའི་ཁེར་

རྒྱུ་ཤོགས་མེད་དུ་བྱུར་པའི་རྩན་པ་དང་ཉ་པ་ནི། དུས་རབས་འཛོམས་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་

ལུ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པའི་སྤྱད་ལྟ་བུ་བསམ་པའི་བཞོད་ཀྱི་གས་སྤྱི་ཅས་ཡང་མེད་པར་རྩན་སྐྱེད་

བྱས་པའི་བསམ་སྤྱི་འཛོགས་དགོས་ཤིང་། ལུ་ཤིན་ཏུ་ཀྱི་སྤྱད་ནི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་བསམ་ཚད་བྱས་པ་ལྟར་གཤམ་རིག་འཕེལ་ཚད་ཅེར་སྤོང་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཅས་...

ཞིག་དང་གོ་བོ་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་འཛོམས་ནང་དུ་བྱིར་ལོག་ཅིས་བྱེད་པ་

ཅམ་ཞིག་གདན་ནས་མ་རེད། དེ་དང་འབྲ་བར། གན་རྒྱུ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་
 པའི་རང་རྒྱ་འཁེར་བའི་ནང་གསུགས་པར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་འཇུགས་རྒྱ་ཞེས་་་་
 པའི་ལུའུ་ལུའི་རྒྱ་ཚོགས་གན་རྒྱའི་ནམ་བཤད་17 དེ་ཡང་རང་བྱུང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆང་གཞི་དེ་་
 འབྲ་ཞིག་གི་ཐོག་དུ་བཅུགས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ནི་འཇུལ་སྒྲུང་ཅམ་ཞིག་ཡིན། མཛེས་
 ཅལ་རིག་པའི་ཐོག་དུ་བྱུང་བའི་ལུའུ་ཡིན་ལྟན་གྱི་རྒྱུང་ལྗེ་བྱའི་འཇུལ་སྒྲུང་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་་
 ཅམ་རེད། དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་བྲ་སྤྱིག་ཕྱེད་བཞིན་དུ་
 ཡོད་ཅིང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པར་གོམ་སྟབས་ཆེན་པོས་འབུམ་སྒྲི་རྩེ་ཆང་དུ་འགྲོ་བའི་
 “ཁོམ་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས”ལ་ཐོན་ཆོར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། རང་མས་སུ་འགན་ཅོད་ཕྱེད་
 པའི་རྒྱ་ཚོགས་དེའི་ནང་། ཁེར་རྒྱུ་གི་མི་དེ་རང་བྱུང་གི་འབྲེལ་འདྲིས་ཐོགས་ལས་བལ་མུལ་
 པ་ཞིག་དུ་མངོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། རང་བྱུང་གི་འབྲེལ་འདྲིས་དེའི་དབང་གིས་དེ་ལྷན་ལ་རྒྱས་ཀྱི་
 དུས་རབས་ནང་དུ་ཁེར་རྒྱུ་གི་མི་དེ་ཕྱེ་བཤག་གི་མི་ཚོགས་ལྟ་དག་པ་ཞིག་གི་རྒྱུར་གདོགས་་་་
 བྱིན་དུ་བྱུར་པ་རེད། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་མི་རྒྱུང་པ་དེ་འདྲ་ནི། རྩལ་གཅིག་
 ནས་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ནམ་པ་མོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རྩལ་ས་
 ཅིག་གོས་ནས་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུན་གྱི་གསར་དར་ཐོན་ཆེད་རྒྱས་བྱལ་ས་ལས་བྱུང་བ་་་་
 ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ལུང་རྟོན་པ་ཆོས་བཟུམ་ན་(མི་སྤྱི་དང་
 མི་ཅ་མུ་གཉིས་ཀྱིས་ད་དུང་ལུང་རྟོན་པ་དེ་ཆ་གཞི་འཛིན་ས་ཕྱེད་རྒྱུང་ཕྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད)།
 མི་རྒྱུང་པ་དེ་འདྲ་ནི་ལུགས་ཤིང་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གནས་པ་ནི་ཐོན་ཆད་བྱུང་བའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་ཆོས་བཟུམ་ན། མི་རྒྱུང་པ་དེ་འདྲ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་ས་ཞིག་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཁོ་ཆོས་མའི་
 རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒོར་བཟུང་བའི་ལྟ་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་དང་མཐུན་པའི་མི་རྒྱུང་པ་ནི་
 ལོ་རྒྱུས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རང་བྱུང་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱིས་རེད།
 འཇུལ་སྒྲུང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་རིམ་བྱུང་གི་དུས་རབས་གསར་པ་ཚང་མར་ཡོད་པ་་་་
 ཞིག་རེད། མི་ལུའུ་ལ་ཕྱེ་ནི་ལུགས་མང་པོའི་ཐད་ལ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་ཁ་
 གདན་དུ་ལངས་པའི་ཐོག་སྤྱ་དག་ཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་ལུགས་མང་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་

མང་གཞིའི་ཐོག་དུ་ལངས་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀག་ཆུ་དེར་ཚུད་མི་དགོས་པ་ལྟར་བ་རེད།

ང་ཚོས་ཇི་ཅམ་འོ་རྒྱལ་ཡར་དེད་ནས་ཅད་གཙང་བྱེད་པར་མི་རྒྱུད་པ་ནི། གསལ་
པོར་བཤད་ན་ཐོན་སྡེད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རྒྱུད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རང་རྒྱགས་མེད་པ་
དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་མཉམ་སྡེབ་ཆེ་ཅམ་ཞིག་ལ་གཏོགས་ཡོད་པ་སྟེ། ཐོག་མར་བད་དེ་རང་
ཤུགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་བྱིས་ཆང་རམ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་དུས་རྒྱུད་དུ་ལྷུང་པའི་བྱིས་ཆང་གི་ནང་དུ་ཡོད་
པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་གདོང་གཏུག་བྱུང་བའམ་མཉམ་འདྲིས་བྱས་པ་ལས་
ཆགས་པའི་ཀྱང་ཉི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་
སྐབས་ཁོ་ནར་“ཁོང་དང་ངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས”ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་……
མིན་སྟེ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་མི་རྒྱུད་པའི་རིམ་ནས་བཤད་ན། གཞི་ནས་ཁོ་རང་སྒྲེར་གྱི་དམིགས་
ཡུལ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱལ་ཅམ་ཞིག་དང་། ཕྱི་རལ་གྱི་ཤྲོག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་དུ་
ལྷུང་པ་རེད། མིན་ན་ཡང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་པའི་སྐོར་གྱི་ལྟ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ལྟར་པའི་
དུས་རབས་ནི། ཏག་ཏག་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་གོས་ལྟར་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
(ལྟ་ཚུལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན་སྤྱིར་བཏང་གི་འབྲེལ་བ་རེད)ལྟར་པའི་དུས་རབས་གིག་
རེད། མི་ནི་མིར་དོན་མཚུངས་གོས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་རེད་ལ། ལྷུང་འདྲིས་
པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་མིན་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་གཞི་ནས་རང་རྒྱགས་སྟེ་
སྤྱད་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རེད། མི་ཁེར་རྒྱུད་ཞིག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་རལ་དུ་ཐོན་
སྡེད་བྱེད་པ་——དེ་ནི་མ་ཐོང་རྒྱ་ཏ་ཅང་དགོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་
ལྟོས་དབང་གིས་སྟེ་རམ་ཐང་དུ་འཁྱུར་ཞིང་རང་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤུགས་ལྟར་མིན་པའི་
མི་གསེར་རིག་ལྟར་པ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད་——དེ་ནི་མི་རྒྱུད་པ་མང་པོ་……
མཉམ་དུ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་ལན་ཚུན་སྤང་སྡོད་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅུང་སྐད་ཆ་འཕེལ་……
ཐུབ་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐད་ལ་མང་པོ་བཤད་དགོས་དོན་མེད།
དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་

① ལ་ལི་ཁྱི་ཏཱ་ཏིའི་ཆབ་བྱིད་སྤྱི་པ་ཞེས་པའི་བམ་པོ་ 1 པའི་ཁུལ་ 1 པ། ——ཆུ་མིག་དུ་རྒྱུར་མཁན་
ཀྱི་མཆན།